

Sygn. akt IV Ka 601/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Gąsior (spr.)

Sędziowie SO Sławomir Gosławski

SO Tomasz Ignaczak

Protokolant sekr. sądowy Agnieszka Olczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Roberta Wiznera

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2014 roku

sprawy **D. W.**

skazanego wyrokiem łącznym

z powodu apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Radomsku

z dnia 21 lipca 2014 roku sygn. akt VI K 531/13

na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 438 pkt 4 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok, w ten sposób, że wymiar orzeczonej wobec skazanego D. W. w pkt 5 wyroku kary łącznej pozbawienia wolności, za zbiegające się przestępstwa opisane w pkt IXb, IXc, IXe, IXf, IXg i X części wstępnej zaskarżonego wyroku, obniża do 2 (dwóch) lat i 3 (trzech) miesięcy;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokat B. K. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

4. zwalnia skazanego od kosztów procesu za postępowanie odwoławcze, którymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt. IV Ka 601/14

UZASADNIENIE

D. W. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 06 września 2006 r. w sprawie sygn. akt VI K 646/06, za czyn popełniony w dniu 31 marca 2006 r., wypełniający dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, przy czym postanowieniem z dnia 22 grudnia 2006 r. sygn. akt VI Ko 901/06 Sąd Rejonowy w Radomsku

zarządził wykonanie kary 8 miesięcy pozbawienia wolności, która została w całości wykonana w okresie od dnia 25 czerwca 2009 r. do dnia 25 lutego 2010 r.;

II. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 07 grudnia 2006 r. w sprawie sygn. akt VI K 1172/06, za czyn popełniony w dniu 05 października 2006 r., wypełniający dyspozycję art. 190 § 1 k.k. – na karę 5 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, która została wykonana w formie zastępczej kary grzywny w dniu 16 kwietnia 2012 r.;

III. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 04 lutego 2008 r. w sprawie sygn. akt VI K 64/08, za:

a. czyn popełniony w dniu 25 października 2007 r., wypełniający dyspozycję art. 278 § 1 k.k. - na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym,

b. czyn popełniony w dniu 28 września 2007 r., wypełniający dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym,

c. czyn popełniony w dniu 29 września 2007 r., wypełniający dyspozycję art. 276 k.k. - na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym,

d. czyn popełniony w dniu 04 października 2007 r., wypełniający dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym,

- za które wymierzono karę łączną 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 25 godzin w stosunku miesięcznym i która została wykonana w całości w dniu 05 listopada 2011 r.;

IV. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 09 lutego 2011 r. w sprawie sygn. akt II K 946/10, za czyn popełniony w nocy z 10 na 11 listopada 2010 r., wypełniający dyspozycję art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 3 lat pozbawienia wolności i karę grzywny w ilości 80 stawek dziennych po 10 zł każda stawka, przy czym kara pozbawienia wolności jest aktualnie wykonywana od dnia 17 stycznia 2014 r., a planowany termin jej zakończenia przypada na dzień 19 października 2016 r.;

V. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 09 maja 2012 r. w sprawie sygn. akt VI K 139/12, za:

a. czyn popełniony w dniu 27 grudnia 2011 r., wypełniający dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 50 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

b. czyn popełniony w dniu 02 stycznia 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 40 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

c. czyn popełniony w okresie czasu od 23 do 31 stycznia 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 100 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

- za które wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat i karę łączną grzywny w ilości 150 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

przy czym:

- postanowieniem z dnia 12 marca 2013 r. sygn. akt VI Ko 372/13 Sąd Rejonowy w Radomsku zamienił niewykonaną karę łączną grzywny na 75 dni zastępczej kary pozbawienia wolności, której planowany termin wykonania przypada na okres od dnia 16 lipca 2018 r. do dnia 29 września 2018 r.;

- postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2013 r. sygn. akt VI Ko 647/13 Sąd Rejonowy w Radomsku zarządził wykonanie kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności;

- postanowieniem z dnia 28 maja 2014 r. sygn. akt IV Kz 156/14, zmieniającym postanowienie Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 21 lutego 2014 r. sygn. akt VI Ko 365/14, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim stwierdził, że orzeczona kara łączna 2 lat pozbawienia wolności traci moc, jednostkowe kary pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy i 8 miesięcy orzeczone za czyny opisane w podpunktach a i b ulegają zamianie łącznie na karę 30 dni aresztu, a jednostkowa kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczona za czyn opisany w podpunkcie c podlega odrębnemu wykonaniu, a planowany termin wykonania przypada na okres od dnia 17 listopada 2016 r. do dnia 17 maja 2018 r.;

VI. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie sygn. akt VI K 232/12, za czyn popełniony w dniu 12 marca 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz karę grzywny w ilości 60 stawek dziennych po 10 zł każda stawka, na poczet której zaliczono mu okres zatrzymania w dniach 12-13 marca 2012 r.;

przy czym:

- postanowieniem z dnia 22 stycznia 2013 r. sygn. akt VI Ko 139/13 Sąd Rejonowy w Radomsku zarządził wykonanie kary 1 roku pozbawienia wolności i jednocześnie zaliczył na jej poczet okres zatrzymania w dniach 12-13 marca 2012 r.;

- postanowieniem z dnia 17 lipca 2013 r. sygn. akt VI Ko 1130/13 Sąd Rejonowy w Radomsku zamienił niewykonaną karę grzywny na 28 dni zastępczej kary pozbawienia wolności;

- postanowieniem z dnia 27 stycznia 2014 r. sygn. akt VI Ko 2560/13 Sąd Rejonowy w Radomsku stwierdził, że orzeczona kara 1 roku pozbawienia wolności ulega zamianie na karę 30 dni aresztu;

VII. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 18 lipca 2012 r. w sprawie sygn. akt VI K 460/12, za czyn popełniony w dniu 19 maja 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz karę grzywny w ilości 100 stawek dziennych po 10 zł każda stawka;

przy czym:

- postanowieniem z dnia 12 grudnia 2013 r. sygn. akt VI Ko 2060/13 Sąd Rejonowy w Radomsku zamienił niewykonaną karę grzywny na 50 dni zastępczej kary pozbawienia wolności;

- postanowieniem z dnia 28 lutego 2014 r. sygn. akt VI Ko 137/14 Sąd Rejonowy w Radomsku zarządził wykonanie kary 10 miesięcy pozbawienia wolności;

- postanowieniem z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt VI Ko 137/14 Sąd Rejonowy w Radomsku stwierdził, iż kara grzywny nie podlega wykonaniu i uchylił postanowienie z dnia 12 grudnia 2013 r.;

VIII. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 05 grudnia 2012 r. w sprawie sygn. akt VI K 701/12, za czyn popełniony w dniu 19/20 sierpnia 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz karę grzywny w ilości 80 stawek dziennych po 10 zł każda stawka;

przy czym:

- postanowieniem z dnia 15 listopada 2013 r. sygn. akt VI Ko 2229/13 Sąd Rejonowy w Radomsku zarządził wykonanie kary 10 miesięcy pozbawienia wolności;

- postanowieniem z dnia 21 lutego 2014 r. sygn. akt VI Ko 366/14 Sąd Rejonowy w Radomsku stwierdził, że orzeczona kara 10 miesięcy pozbawienia wolności ulega zamianie na karę 30 dni aresztu;

IX. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie sygn. akt VI K 869/12, za:

a. czyn popełniony w dniu 29 marca 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 60 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

b. czyn popełniony w dniu 26 lipca 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 80 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

c. czyn popełniony w dniu 26 lipca 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 80 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

d. czyn popełniony w nocy z 18 na 19 maja 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 100 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

e. czyn popełniony w dniu 08 sierpnia 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 80 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

f. czyn popełniony w dniu 08 sierpnia 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 276 k.k. - na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

g. czyn popełniony w dniu 08 sierpnia 2012 r., wypełniający dyspozycję art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 80 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

- za które wymierzono karę łączną 3 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w ilości 150 stawek dziennych po 10 zł każda stawka.

X. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 22 lipca 2013 r. w sprawie sygn. akt VI K 341/13, za czyn popełniony w okresie od dnia 02 sierpnia 2012 r. do dnia 20 marca 2013 r., wypełniający dyspozycję art. 209 § 1 k.k. - na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat;

XI. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 06 sierpnia 2013 r. w sprawie sygn. akt VI K 382/13, za czyn popełniony w dniu 03 kwietnia 2013 r., wypełniający dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku pozbawienia wolności i karę grzywny w ilości 100 stawek dziennych po 10 zł każda stawka przy czym, postanowieniem z dnia 14 listopada 2013 r. sygn. akt VI Ko 2517/14 Sąd Rejonowy w Radomsku stwierdził, że orzeczona kara 1 roku pozbawienia wolności ulega zamianie na karę 30 dni aresztu.

Sąd Rejonowy w Radomsku, wyrokiem łącznym z dnia 21 lipca 2014 roku, w sprawie sygn. akt VI K 531/13:

1. na podstawie art. 85 k.k. oraz 86 § 1 i 2 k.k. rozwiązał karę łączną grzywny orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku, opisanym w pkt V części wstępnej wyroku łącznego, a także rozwiązał karę łączną pozbawienia wolności i karę łączną grzywny orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku opisanym w pkt IX części wstępnej wyroku łącznego.

2. na podstawie art. 85 k.k. oraz 86 § 1 k.k. połączył skazanemu jednostkowe kary pozbawienia wolności, orzeczone prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Radomsku, opisanymi w pkt Vc i IXa części wstępnej wyroku łącznego i orzekł za nie karę łączną 2 lat pozbawienia wolności;
3. na podstawie art. 85 k.k. oraz 86 § 1 i 2 k.k. połączył skazanemu jednostkowe kary grzywny, orzeczone prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Radomsku opisanymi w pkt Vc i IXa części wstępnej wyroku łącznego i orzekł za nie karę łączną 130 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych;
4. na podstawie art. 85 k.k. oraz 86 § 1 k.k. połączył skazanemu jednostkowe kary pozbawienia wolności, orzeczone prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Radomsku opisanymi w pkt VII i IXd części wstępnej wyroku łącznego i orzekł za nie karę łączną 2 lat pozbawienia wolności;
5. na podstawie art. 85 k.k. oraz 86 § 1 k.k. połączył skazanemu jednostkowe kary pozbawienia wolności, orzeczone prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Radomsku opisanymi w pkt IXb, IXc, IXe, IXf, IXg i X części wstępnej wyroku łącznego i orzekł za nie karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
6. na podstawie art. 85 k.k. oraz 86 § 1 i 2 k.k. połączył skazanemu jednostkowe kary grzywny, orzeczone prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Radomsku opisanymi w pkt IXb, IXc, IXe i IXg części wstępnej wyroku łącznego i orzekł za nie karę łączną 160 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych;
7. ustalił, że w pozostałym zakresie wyroki Sądu Rejonowego w Radomsku opisane w pkt V, VII, IX i X części wstępnej wyroku łącznego podlegają odrębnemu wykonaniu;
8. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, co do wyroków Sądu Rejonowego w Radomsku opisanych w pkt I, II, III, IV, VI, VIII i XI części wstępnej wyroku łącznego, stwierdzając, że wyroki te podlegają w całości odrębnemu wykonaniu;
9. zasądził na rzecz obrońcy z urzędu 206,64 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu;
10. zwolnił skazanego od kosztów sądowych, związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją skazany D. W.. Apelacja skazanego nie wskazuje podstawy odwoławczej, jednakże z analizy jej treści wynika, że wywiedziona została z podstawy art. 438 pkt. 4 k.p.k. i w istocie zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi rażąco niewspółmierność wymierzonych kar łącznych pozbawienia wolności, wyrażającą się tym, że Sąd Rejonowy nie zastosował wobec skazanego zasady absorpcji.

W konkluzji skazany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku łącznego, poprzez zmniejszenie wymierzonych kar łącznych pozbawienia wolności.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE:

Apelacja skazanego zasługuje na częściowe uwzględnienie. Zastrzeżenia skarżącego, co do wymiaru jednej z kar łącznych pozbawienia wolności, orzeczonych zaskarżonym wyrokiem, okazały się bowiem w dużej mierze zasadne.

Na wstępie podnieść jednak trzeba, iż skazany nie ma racji, wnosząc pretensję, co do pogorszenia jego sytuacji po wydaniu wyroku łącznego, co objawiło się w wyższym wymiarze kary pozbawienia wolności, w porównaniu do stanu sprzed wydania tegoż wyroku łącznego.

W świetle obowiązujących przepisów nie ma bowiem żadnych podstaw do twierdzenia, że wyrok łączny nie może pogorszyć sytuacji skazanego. Rzeczywiście, we wcześniejszym orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażano pogląd, że kara łączna orzeczona w wyroku łącznym nie może stwarzać dolegliwości większej od tej, jaka wiązałaby się z kolejnym

wykonaniem poszczególnych wyroków podlegających łączeniu (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 sierpnia 1971 r. w sprawie V KRN 322/71 – OSNPG 1972/1/5; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie V KK 50/04 – LEX 109520; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie V KK 233/03 – OSNKW 2004/1/6).

Jednakże w świetle obowiązującej treści art. 86 § 1 k.k. tego rodzaju poglądu nie da się obronić. Nie wynika on w szczególności z samego jedynie faktu ustalenia w tym przepisie określonych granic wymiaru kary łącznej. Rozwiązanie, polegające na zapewnieniu stosującemu prawa swobody w zakresie wymiaru kary łącznej w granicach określonych w art. 86 § 1 k.k. pozwala na wymiar kary w przedziale od **absorbencji do kumulacji**. Jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4 lipca 2007 roku – V KK 419/06 – OSNKW 2007/10/74) nie jest to rozwiązanie przyjmujące jako obowiązujący system absorbencji, czy asperacji, a więc rozwiązania wyłącznie korzystne dla skazanego. Kodeksowy system kary łącznej stwarza sądowi warunki do ukształtowania kary w sposób zindywidualizowany. Jakkolwiek w przeważającej liczbie wypadków oznacza to w praktyce ustalenie wymiaru kary łącznej w rozmiarze korzystnym dla skazanego, bo niższym od sumy kar, to nie z tego przecież powodu, że obowiązuje jakaś norma nakazująca odjęcie od sumy kar określonej jej części (bo normy takiej nie ma w kodeksie karnym), lecz z powodu stosowania ustawowych dyrektyw i zasad wymiaru kary. Nie sposób nie dostrzec przy tym, że art. 86 § 1 k.k. nie wyklucza możliwości wymiaru kary łącznej na zasadzie kumulacji - co przeczy twierdzeniu, że istnieje ustawowe wymaganie orzekania kary łącznej wyłącznie w sposób korzystny dla skazanego. Przewidziane w art. 86 § 1 k.k. możliwości indywidualizowania kary łącznej nie doznają zatem ograniczeń ze względu na inne, niż określone w ustawie, granice wymiaru kary, czy interpretacje uzupełniające zawartość kodeksowego systemu kary łącznej. Z tego też powodu, w wypadku wymierzenia in concreto kary łącznej przy zastosowaniu zasady kumulacji, uzasadnionego rezultatem dokonanych ocen, bezpodstawne byłoby kwestionowanie takiego rozstrzygnięcia jako sprzecznego z prawem, czy zamierzeniem ustawodawcy.

Granice wymiaru kary łącznej, określone w art. 86 § 1 k.k., obowiązują zarówno w wypadku jednoczesnego orzekania tej kary, jak i w wypadku orzekania jej w wyroku łącznym - niezależnie od tego, czy wyrokami podlegającymi łączeniu orzeczono wyłącznie kary za poszczególne przestępstwa, czy także kary łączne. Nie ma więc podstaw do twierdzenia, że wyrok łączny powinien zawsze powodować poprawę sytuacji skazanego. Żaden przepis postępowania karnego nie nakazuje bowiem sądowi stosowanie zasady absorbencji przy wydawaniu wyroku łącznego. Wprost przeciwnie przepis art. 569 § 1 k.p.k. odsyła do przepisów dotyczących wymierzania kary łącznej, które określają, że karę łączną wymierza się w granicach od najniższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając przy karze pozbawienia wolności 15 lat (art. 86 § 1 k.k.) z wyjątkami określonymi w art. 86 § 1a k.k. i art. 88 k.k. W konsekwencji, granic nowej kary łącznej nie mogą wyznaczać poprzednie kary łączne, zwane w orzecznictwem „ślądem”. Ów „śląd” może mieć znaczenie dla kształtowania nowej kary łącznej w wyroku łącznym, ale tylko jako **jeden z elementów**, który sąd powinien mieć na względzie, nie stanowi zaś kategorii wyznaczającej dolną i górną granicę tej kary (por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2006 r. w sprawie III KK 63/06, LEX nr 324527; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 października 2007 r. w sprawie II AKa 301/07, POSAG 2008/1/158).

O tym, że obecnie sytuacja skazanego po wydaniu wyroku łącznego może się pogorszyć wskazuje też aktualna treść art. 89 § 1a k.k., który jednoznacznie stanowi, że nawet w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, co tym bardziej przemawia za możliwością orzeczenia bezwzględnej kary pozbawienia wolności wobec sprawcy zbiegających się przestępstw, któremu wyrokami jednostkowymi zostały wymierzone kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania.

Wracając do realiów niniejszej sprawy, stwierdzić więc należy, że prawnie dopuszczalna jest sytuacja, kiedy skazany faktycznie będzie miał do odbycia, po wydaniu wyroku łącznego, dłuższą karę, niż miało to miejsce przed wydaniem takiego wyroku. Sąd nie ma też prawa odstąpić od wydania wyroku łącznego. Zastosowanie art. 85 k.k. (do którego odwołuje się przepis art. 569 § 1 k.p.k.) jako instytucji prawa karnego materialnego, nie jest uzależnione, ani od

woli skazanego, ani od woli samego sądu. Jednoznaczna kategoryczność brzmienia treści przepisu art. 85 k.k. („sąd orzeka”), przesądza o tym, że zawsze orzeczenie kary łącznej - o ile zaistnieją wszystkie w tym przepisie określone warunki - jest obowiązkiem, a nie jedynie uprawnieniem sądu.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo stwierdził, że zachodzą przesłanki do wydania wyroku łącznego. Trafnie także przeanalizował daty popełnionych przestępstw i daty dotychczasowych skazań D. W.. Wywiódł z tego całkowicie poprawny wniosek, że z dotychczasowych wyroków skazujących D. W., należy – zgodnie z treścią art. 85 § 1 k.k. – skonstruować trzy kary łączne pozbawienia wolności (wskazane w pkt 2, 4 i 5 zaskarżonego wyroku) oraz dwie kary łączne grzywny (pkt 3 i 6), natomiast pozostałe skazania, niespełniające kryteriów połączenia, podlegają osobnemu wykonaniu (pkt 7 i 8 zaskarżonego wyroku).

Co do wymiaru orzeczonych kar łącznych grzywny, brak jest jakichkolwiek zastrzeżeń, a poza tym w tym zakresie wyrok łączny nie był w ogóle kwestionowany.

Także i co do wysokości kar łącznych pozbawienia wolności, orzeczonych w pkt 2 i 4 zaskarżonego wyroku, rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest słuszne. Sąd Rejonowy należycie dostrzegł rodzaj związku przedmiotowo – podmiotowego oraz czasowo – przestrzennego zaistniałego między przestępstwami opisanymi w pkt Vc i IXa oraz w pkt VII i IXd części wstępnej wyroku łącznego i prawidłowo skonkludował, że te przestępstwa, pozostają ze sobą w tego rodzaju związku, który wyklucza możliwość zastosowania w przedmiotowej sprawie, przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności, zasady **pełnej** absorpcji.

Przypomnieć należy, że całkowitą absorpcję można zastosować albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź przedmiotowo - podmiotową, albo orzeczone za niektóre z czynów kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną. Żaden z tych warunków nie jest natomiast w przypadku kar łącznych określonych w pkt 2 i 4 zaskarżonego wyroku spełniony. Sąd Rejonowy, wzięwszy też pod uwagę zachowanie się skazanego po wydaniu wyroku, w tym postępy w jego resocjalizacji, trafnie także uznał, że w omawianym tu zakresie zastosowanie winna znaleźć zasada częściowej absorpcji (asperacji), polegająca na wymierzeniu kary łącznej, wyższej niż najwyższa kara jednostkowa, a nie wyższej, aniżeli suma wszystkich kar jednostkowych.

Sąd odwoławczy nie zgodził się natomiast z Sądem meriti, co do wysokości kary łącznej pozbawienia wolności, orzeczonej w pkt 5 zaskarżonego wyroku, a obejmującej skazania opisane w pkt IXb, IXc, IXe, IXf, IXg i X części wstępnej wyroku łącznego. Zdecydowana większość kar wchodzących w skład powyższej kary łącznej, była już bowiem objęta karą łączną, wydaną w ramach wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 26.06.2013 roku, w sprawie VI K 869/12 (pkt IX części wstępnej). Tak jak już wyżej zaznaczono, o ile wcześniej orzeczona kara łączna nie może stanowić ani dolnej, ani górnej granicy nowo orzekanej kary łącznej w wydawanym wyroku łącznym, to jednak nie można zupełnie jej pomijać. Sąd Okręgowy w niniejszym składzie w pełni podziela te poglądy orzecznictwa (cytowane wyżej), według których poprzednio orzeczona kara łączna pozostawia „ślad” istotny dla kształtowania w wyroku łącznym nowej kary łącznej i który to „ślad” jest jednym z elementów, (obok związku przedmiotowo – podmiotowego, czasowo – przestrzennego, czy też postawy skazanego po wydaniu wyroku), które muszą być brane tu pod uwagę.

Trzeba pamiętać, że kara łączna orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 26.06.2013 roku, w sprawie VI K 869/12 była bardzo korzystnie ukształtowana dla skazanego. Tak jednak wówczas ocenił to Sąd Rejonowy, a żadna ze stron nie uznała takiego wymiaru kary za niewspółmierny (skoro nie składały apelacji). W świetle powyższego, niedopuszczalnym jest zatem, by po „wyrzuceniu” z kary łącznej orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 26.06.2013 roku dwóch skazań, w tym jednego najsurowszego (pkt IXa i IXd) i po dodaniu jednego dodatkowego niewielkiego skazania (z pkt X – kara 8 miesięcy pozbawienia wolności i to z warunkowym zawieszeniem wykonania) – z dotychczasowych 3 lat pozbawienia wolności zrobiło się nagle 3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności. A tak właśnie, należałoby uznać – nazbyt bezkrytycznie, uczynił Sąd Rejonowy.

Przy dokonywaniu wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności za zbiegające się przestępstwa opisane w omawianym tu pkt 5 zaskarżonego wyroku, dopuszczalne było „poruszanie się” w granicach od 1 roku i 3 miesięcy do 5 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności. Mając tu na uwadze dość ścisły związek przedmiotowo – podmiotowy i

czasowo – przestrzenny zachodzący pomiędzy większością wchodzących tu w grę przestępstw, a zwłaszcza korzystne ukształtowanie wcześniejszej kary łącznej w wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 26.06.2013 roku, Sąd odwoławczy uznał, iż przy wymiarze skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności, zastosowanie winna wprowadzić znaleźć zasada asperacji, jednakże bardziej zbliżona (niż przyjął to sąd Rejonowy) do dolnej granicy, wyznaczonej przepisem art. 86 § 1 k.k.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy obniżył skazanemu wymiar kary łącznej pozbawienia wolności, określonej w pkt 5 zaskarżonego wyroku, za zbiegające się przestępstwa opisane w pkt IXb, IXc, IXe, IXf, IXg i X części wstępnej zaskarżonego wyroku, do 2 lat i 3 miesięcy, uznając, iż taki właśnie wymiar kary będzie adekwatny do wszystkich omawianych wyżej przesłanek wymiaru kary łącznej w wyroku łącznym.

Z powyższych względów, należało zmienić zaskarżony wyrok, w zakresie opisanym wyżej. Natomiast poza omówionymi wyżej zmianami, w pozostałej części, zaskarżony wyrok – jako słuszny i odpowiadający prawu – utrzymano w mocy.

Wynagrodzenie dla obrońcy z urzędu, z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego, Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o treść § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348).

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację materialną skazanego, Sąd Okręgowy – na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. – zwolnił go w całości od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, którymi obciążył Skarb Państwa.